

MARIANNE LAXÉN

Foto: Olli Urpela

Slopa hälsocentralavgifterna

Pensionstagarnas Centralförbunds fullmäktige samlades för en tid sedan för att diskutera hur utgifterna för social- och hälsovård påverkar de äldres ekonomi. Utgående från diskussionen och åsikterna som framfördes kräver förbundet nu att hälsocentralavgifterna slopas i hela landet.

Den finansieringsandel som kommunerna nu får via kundavgifterna är relativt liten i relation till vad det kostar i förvaltningsutgifter att driva in dem.

Till exempel i Helsingfors var de administrativa kostnaderna år 2012 drygt en fjärdedel av intäkterna från läkarmottagningsavgifterna. Helsingfors beslöt 2013 att avstå från hälsocentralavgifterna. Slopan det av avgifterna har inte lett till ökade besök hos hälso-central-läkarna, vilket hade utmålats som en hotbild.

Samtidigt beslöt fullmäktige att föreslå att taken för service-, rese- och läkemedel bör sammanslås till ett gemensamt betalningstak, vars nivå bör vara omkring 775 euro. De separata avgiftstaken bör dock bevaras och de bör följas upp även i fortsättningen. Då respektive avgiftstak skulle uppfyllas skulle kunden/patienten inte längre behöva betala.

I dag har vi tre betalningstak: servicetak för tjänster (683 euro), för mediciner (605,13 euro) och för FPA-stödda resor (300 euro). De utgör tillsammans 1 588,12 euro.

De livliga diskussionerna på fullmäktigemötet och besluten som togs visar att PCF vill påverka politikerna för att förbättra de sämre ställda pensionärernas situation.

EU:s sociala dimension

Finland är bäst i världen säger den ena internationella studien efter den andra. Nöjda och belåtna nickar vi, åtminstone litet grann överlägsna. Men är det så på riktigt? Har vi inte något att ta efter de andra EU-länderna?

Är det bara frihandeln och kapitalets rörlighet som är viktigt, och så lantbruksstödet naturligtvis? Och försvarspolitikerna?

Nästan en av fem unga människor i Europeiska Unionen är utan jobb. I centrala Östeuropa växer missnöjet. Invandrarna har svårt att integreras i sina nya samhällen. Extrema attityder sprider sig, motsättningarna ökar och gemenskapen försvagas. Ute i världen anges tonen av auktoritära ledare som Trump, Putin och Erdogan.

Nu behövs EU mer än någonsin för att befrämja demokrati, fred och internationellt samarbete.

Europeerna måste sluta upp kring gemenskapen. Det här går bara om EU finns till för människorna i Europa, inte bara för företagen och kapitalägarna.

Redan när den europeiska ekonomiska gemenskapen EEC kom till för 60 år insåg man det här. Tullar och andra handels hinder skulle bort, men också medborgarna måste få sin del av fördelarna. Lantbruksstödet kom snabbt till, och sociala mål skrevs in i EEC:s grundavtal, Rom-fördraget.

Sedan hände inte så mycket annat.

Det var den franska socialdemokraten Jacques Delors som drev igenom en social dimension när han blev den Europeiska kommissionens ordförande år 1985. Då höll Margaret Thatcher i Storbritannien och Ronald Reagan i USA på med att köra ner välfärdssamhället och attackera de fackliga organisationerna. Ändå lyckades Delors föra in välfärdspådrag på den europeiska agendan och få till stånd en genuin socialdialog mellan arbetsgivarna och facket.

Under 1990-talet nådde man sedan viktiga resultat, både centralt och inom enskilda branscher. Arbetstidens parter avtalade om deltids- och visstidsarbete, föräldraledighet och distansarbete. Resultaten verkställdes sedan genom europeiska direktiv.

Men sen var det slut igen. Arbetsgivarna var ovilliga att förhandla på riktigt eftersom den politiska och ekonomiska utvecklingen spelade dem i händerna i alla fall. José Manuel Barrosos konservativa EU-kommission gjorde inte heller mycket för att trycka på.

När Jean-Claude Juncker blev kommissionens ordförande år 2014 drev han igenom en ny start för den europeiska socialdialogen. Den moderat konservativa Juncker insåg att de sociala frågorna måste ges en mycket större roll om EU skall kunna hålla ihop och klara av sina enorma utmaningar. Han fick en viktig allierad i Sveriges statsminister Stefan Löfven.

Vid toppmötet i Göteborg i november 2017 skrev man under en "social pelare" med 20 punkter för mer rättvisa arbets- och sociala villkor och högre levnadsstandard. Samtidigt gav man facket en klar och framträdande roll i beredningen av dessa EU-frågor.

Finland då? Vi har en regering som är fullt sysselsatt med att riva ner den offentliga välfärden och dra mattan under facket, med aktivt stöd från näringslivets organisationer. Den europeiska sociala dimensionen existerar inte i deras tankevärld.

Det är viktigt för arbetarrörelsen att slå vakt om ett nära samarbete mellan Finland och Sverige för att försvara den nordiska välfärdsmodellen. De framsteg som har gjorts inom EU och den svenska socialdemokratins aktiva roll borde uppmuntra också oss här i Finland.

JAN FURSTENBORG

NYTT från Norden

NSK:s Årsmöte 2018

Vid NSK:s årsmöte i Nacka, Stockholm diskuterades bl.a. hur organisationerna i de olika länderna når ut till medlemmarna med information.

Alla organisationer har tryckta medlemstidningar, men i Faglige Seniorer lägger man nu ut medlemstidningen enbart på sin hemsida på internet. Detta har fallit väl ut, då det har visat sig att ca 70 % av medlemmarna går in på nätet och öppnar tidningen. SKPF har också goda erfarenheter av att ha sin tidning på hemsidan och många medlemmar läser där den intressepolitiska ledartidningen.

NSK:s ekonomi är god visar den ekonomiska redovisningen för 2017. NSK ska i höst utse en ny samordnare, då Ewa Hedkvist Petersen nu går i pension.

AGE har kunskap om Europas äldre

Presidenten i AGE, Ebbe Johansen från Aeldresagen i Danmark, gästade NSK och talade om hur AGE kan främja äldres sak i Europa och EU.

- * AGE är ett billigt sätt för äldreorganisationer att bli representerade i EU och arbeta tillsammans med andra äldre för att påverka EU. Man behöver inget eget kontor i Bryssel om man är medlem i AGE. AGE representerar ca 120 organisationer och 40 miljoner äldre i Europa, sade Ebbe Johansen.
- * EU uppskattar AGE. Det visar sig genom att EU betalar 80 % av den del av AGE-budgeten som går till att bedriva påverkansarbete.
- * Vi har många utmaningar för de äldre, fortsatte Ebbe Johansen. T.ex. finns det inte självklart uppdelad statistik för 65-plussare i Europa, så det kan vara svårt att få fram fakta om äldres situation.
- * En av AGE Platform Europas viktiga uppgifter är att samla in fakta och kunskaper om äldre i Europa via medlemsorganisationerna, som sedan förs vidare till EU-systemet och kan påverka beslutsfattandet. AGE sprider också kunskap om EU-beslut tillbaka till äldres organisationer. Dessutom agerar AGE projektledare åt EU i olika viktiga projekt, t.ex. äldrevänliga städer i Europa.
- * AGE arbetar också för en äldrekonvention i FN tillsammans med andra globalt. En äldrekonvention vore ett viktigt instrument för att stärka äldres rättigheter i världen, avslutade Ebbe Johansen.

NSK årsmötesdeltagare

PCF'S SVENSKA DISTRIKT

Ordförande Marianne Laxén, mannelx@hotmail.com
 Viceordförande Brita Helsing, 0400 421 140, brita.helsing@anvianet.fi
 Sekreterare Stig Kumlin, 0400 500 584, stig.kumlin@pp.inet.fi
 Informatör Henrik Helenius, helenius.henrik@gmail.com

Ansvarig för hemsidan Erik Ekman
<http://svenskadistriktet.elakkeensaja.fi>

PCF's styrelse Rauno Kousa, Stig Kumlin ersättare
 PCF'S fullmäktige Marianne Laxén, suppleant Torsten Spring